

Több kerékpározást a kis-, és közepes méretű városokba 2020-ig!

SZOLGÁLTATÁSOK, MINT A KERÉKPÁROS KÖZLEKEDÉSI RENDSZER SZERVES RÉSZEI

MIÉRT FONTOS A SZOLGÁLTATÁS

A kerékpározás, mint mindennapi közlekedési eszköz népszerűsítéséhez elengedhetetlenek a megfelelő kapcsolódó szolgáltatások. A szolgáltatások könnyebbé és kényelmesebbé teszik a kerékpározást, valamint lehetővé teszik, hogy a kerékpározás kényelmes és kellemes közlekedési mód legyen a városi környezetben. Ide tartoznak: a tájékoztatás, a közlekedési módok integrálása, közbringarendszerek, kerékpártároláshoz kapcsolódó szolgáltatások és még sok más. Ezek a szolgáltatások a kapcsolódó, jó minőségű infrastruktúrával együtt valóban vonzóvá tehetik a kerékpározást.

TÁJÉKOZTATÁS (INFORMÁCIÓ)

○ Helyi érdekű kerékpáros információ

A kerékpárosbarát közlekedéspolitikai fontos eleme az általános információk szolgáltatása a kerékpározásról, létesítményekről, szolgáltatásokról és egyéb kerékpáros témákról. A lakosság csak akkor fogja ezeket a létesítményeket és szolgáltatásokat használni, ha azokról tud, és megfelelő információ áll a rendelkezésére. Ezen kívül a kerékpáros információszolgáltatás remek marketingeszköz is lehet.

○ Általános kerékpáros információ

Színvonalas információs anyagok, amelyek a kerékpározást megfelelő eszközökkel népszerűsítik.

(Forrás: Magyar Kerékpárosklub)

A KERÉKPÁROZÁS ÉS KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS KAPCSOLATA

A mindennapok során a kerékpározás önmagában 1-10 kilométer hosszúságú utazáshoz ideális, de - közösségi közlekedéssel kombinálva – hosszabb távra is megfelelő. Ebben a fejezetben a közösségi közlekedés és a kerékpározás kapcsolódási pontjait és az ehhez szükséges infrastruktúrát tárgyaljuk. A közösségi közlekedés szolgáltatói számára ez a lehetőség plusz szolgáltatásnak tekinthető. Bevezetéséhez fontos tudni az előnyeiről, valamint azt is fontos figyelembe venni, hogy a szükséges szabályozási környezethez és a befektetésekhez erős politikai támogatottság szükséges. Mivel a legtöbb közlekedési vállalat az önkormányzatok tulajdonában áll, ezért a döntéshozók és az adminisztráció fontos célcsoportja az intermodalitás bevezetésére irányuló tevékenységnek.

ELŐNYÖK

Az intermodalitás jelentése ebben az értelemben az, hogy a közösségi közlekedés minden megállójára úgy tekintünk, mint lehetséges átszállási pontokra a közösségi közlekedés és a kerékpározás közlekedési hálózatai között. Ezek közé tartozik minden vasúti, metró-, villamos, HÉV- és buszszolgáltatás, kivéve a leginkább helyi érdekű buszjáratokat.

A közösségi közlekedés és a kerékpározás közlekedési hálózatainak integrációja mind a kerékpáros, mind a közösségi közlekedés számára hasznos. Általánosságban a közösségi közlekedés és a kerékpározás egymást kiegészítő utazási módok: könnyedén összekapcsolhatóak úgy, hogy háztól házig terjedő utazási láncot alkossanak.

KÖZBRINGA RENDSZEREK

Az ún. Kerékpáros közösségi közlekedési rendszerek (KKKR), vagy köznyelven közbringa rendszerek szerte Európában megtalálhatók. Európa nyugati és déli részén különösképpen népszerű, Közép- és Kelet-Európában csak korlátozottan terjedtek el egyelőre. Az elmúlt években már régióinkban is elkezdett terjedni a közbringa, például Bécsben, Ljubljanában, Prágában és Zágrábban. Magyarországon az első nagyobb rendszer (Bubi) szolgáltatásának várható kezdete 2014. Tekintve, hogy komoly különbségek vannak az egyes rendszerek között, érdemes közelebbről is megvizsgálni a közbringa rendszerek sajátosságait. Azoknak a városoknak, amelyek ilyen rendszerek bevezetésén gondolkodnak, különösen fontos az egyes helyi feltételekhez igazodó lehetőségek vizsgálata.

Nem minden rendszer azonos. Különböző lehetőségek mentén lehet őket a helyi igényekhez igazítani: fizikai megjelenés, szolgáltatási jellemzők, szervezeti jellemzők:

1. FIZIKAI MEGJELENÉS

Hozzáférési technológia – A közbringa rendszerek hozzáférési technológiái különbözőek lehetnek a pénzügyi keret és a rendszer méretének függvényében, de az utóbbi időben elterjedt rendszereknél rendszerint személyes azonosításon alapulnak.

- Kártyás rendszer
- Pin-kódos bérlés
- Kulcsos bérlés
- Letétes bérlés

A kerékpárok - A közbringa rendszerekben használt kerékpárok eltérő minőségűek, általában azonban a következő közös jellemzők figyelhetők meg rajtuk:

- Robusztus alkatrészek: a rongálások és elhasználódás minimalizálásának érdekében
- Egyedi kinézet: a lopások megelőzésére
- Azonos méret minden felhasználónak
- Reklámfelület a kerékpáron: a közbringa rendszerek üzemeltetésének könnyebb finanszírozása érdekében
- Kerékpárlakatok

Állomások - A közbringa rendszerek tipikus infrastruktúra eleme a gyűjtőállomás, amely rendszerint terminálból és dokkolóállásokból épül fel. Az alkalmazott technológiák eltérőek, de az utóbbi időben inkább az állomás alapú rendszerek szaporodnak, az állomás nélküli rendszerek terjedése lelassult.

- Alacsony technológiájú állomások
- Magas technológiájú állomások

2. SZOLGÁLTATÁS JELLEMZŐI

- Méret és gyűjtőállomások sűrűsége
- A szolgáltatás elérhetősége (pl.: 24 órás nyitva tartás)
- Regisztráció (online)
- Használati díjak
- Információ

3. SZERVEZETI MEGJELENÉS

- Üzemeltetők (pl.: reklámcég)
- Finanszírozás (állami, magán)

A budapesti BuBi

Hamarosan Budapesten is megjelennek az európai nagyvárosokból ismert közbringák. Ezeket egységes arculatú, jól felismerhető gyűjtőállomásokról lehet majd elvinni, majd használat után bármelyik másik gyűjtőállomáson leadni. A budapesti rendszer neve *Bubi* lesz, és 2014 tavaszán indulhat. A Bubi nem kerékpárkölcsonzó, hanem a közösségi közlekedés olyan új formája, amely egyesíti az egyéni közlekedés szabadságát a közösségi közlekedés megbízhatóságával.

forrás: BKK

EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK

A kerékpártároláshoz egyéb kerékpáros szolgáltatások kapcsolhatók úgy, hogy sok esetben nincs is szükség komoly infrastrukturális beruházásra, a létrejövő szolgáltatáscsomag mégis többszörösére növelheti az eredeti létesítmény vonzerejét, népszerűségét.

- „Csináld magad!” szerviz
- Kompresszor állomás
- Gumibelső automata
- Szerelőpontok
- Szolgáltatások benzinkutaknál

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

A PROJEKTRŐL: A Mobile2020 projekt 2011-ben indult útjára azzal a céllal, hogy a kerékpárosbarát mobilitás-kultúrát helyi szintre vigye. A projekt 11 ország kis-, és közepes méretű városaiban (lakosság: <350.000 fő) igyekszik népszerűsíteni a kerékpárosbarát mobilitás-szervezést, így járulva hozzá országoként akár 90,000 tonna éves széndioxid kibocsátás-csökkentéshez. A projekt az Európai Unió támogatásával valósul meg.